

Sygn. akt II Ca 325/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Maria Antecka

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.
przeciwko K. K.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile

z 30 listopada 2022 r.

sygn. akt I C 381/22

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pile, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Maria Antecka

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 czerwca 2023 r.

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wniósł o zasądzenie od pozwanej K. K. 2.066,17 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Tytułem uzasadnienia powód wskazał, że pozwana zawarła z(...) spółką z ograniczoną z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...). Pozwana nie wywiązała się z warunków umowy tj. nie uiszczała należności z wynikających z wystawionych przez kontrahenta faktur VAT i not obciążeniowych. W konsekwencji powstało zadłużenie, które na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. powód nabył od (...) spółki z ograniczoną z siedzibą w W..

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 264/21 orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Na skutek sprzeciwu kuratora procesowego pozwanej z dnia 27 czerwca 2022 r. wyżej wskazany nakaz zapłaty utracił moc. W treści uzasadnienia sprzeciwu od nakazu zapłaty kurator procesowy strony pozwanej zgłosił zarzuty: niewykazania zasadności i wysokości dochodzonego pozwem roszczenia, przedawnienia roszczenia, abuzywności regulaminu.

Pozwana oświadczyła, że podziela stanowisko wyrażone w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 27 czerwca 2023 r. (oświadczenie k. 91).

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2022 r. Sad Rejonowy w Pile oddalił powództwo.

Wyżej wskazane orzeczenie zastało wydane w oparciu o następujący stan faktyczny.

W dniu 29 grudnia 2016 r. (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła z pozwaną umowę nr (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych w ramach ofert

promocyjnych: (...) 24 m-ce z TV II, (...) oraz (...) dla numerów (...), (...), (...) na okres 24 miesięcy.

Spółka (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu świadczonych usług wystawiła pozwanej faktury VAT:

faktura nr (...) z dnia 27 września 2017 r. w kwocie 120 zł, data wymagalności 11 października 2017 r.;

faktura nr (...) z dnia 27 października 2017 r. w kwocie 153,21 zł, data wymagalności 10 listopada 2017 r.;

faktura nr (...) z dnia 27 listopada 2017 r. w kwocie 120 zł, data wymagalności 11 grudnia 2017 r.;

faktura nr (...) z dnia 27 grudnia 2017 r. w kwocie 122 zł, data wymagalności 10 stycznia 2018 r.;

faktura nr (...) z dnia 27 lutego 2018 r. w kwocie 122 zł, data wymagalności 13 marca 2018 r.

W dniu 4 marca 2018 r. (...)Sp. z o.o. wystawiła na rzecz pozwanej noty obciążeniowe:

nr (...) w kwocie 583,89 zł, data wymagalności 18 marca 2018 r.;

nr (...) w kwocie 477,65 zł, data wymagalności 18 marca 2018 r.;

nr (...).18 w kwocie 93,26 zł, data wymagalności 18 marca 2018 r.

Noty obciążeniowe zostały wystawione z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy. (...)Sp. z o.o. wskazała, że umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych została rozwiązana przed upływem okresu, na który została zawarta, z przyczyn leżących po stronie pozwanej. (...) Sp. z o.o. poinformowała, że ponieważ przy zawarciu umowy została udzielona ulga, na podstawie Regulaminu Świadczenia Usług Telekomunikacyjnych została naliczona kara urnowa. Kwota kary wynika z wartości przyznanej ulgi, która została pomniejszona proporcjonalną wartością tej ulgi za okres od dnia zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania.

Powyższych należności pozwana wedle twierdzeń powoda nie uiściła.

Pismem z dnia 11 stycznia 2018 r. (...)Sp. z o.o. wypowiedziała umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartą z pozwaną, z powodu nieuregulowania należności za usługi telekomunikacyjne. Pozwana została jednocześnie wezwana do niezwłocznej zapłaty zaległych należności w kwocie 515,42 zł.

W kopii wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. wraz z wyciągiem z Załącznika nr 1 zawierającym dane wierzytelności, stanowiącym integralną część umowy sprzedaży wierzytelności wskazano jako zbywcę (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W., zaś jako nabywcę (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. W kopii wyciągu z Załącznika nr 1 do umowy jako dłużniczkę wskazano K. K..

W kopii zawiadomienia o przelewie wierzytelności z dnia 05 czerwca 2019 r. wskazano, że powód poinformował pozwaną, że w wyniku zawarcia w dniu 31 maja 2019 r. z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy przelewu wierzytelności, przysługuje powodowi wierzytelność z tytułu świadczonych przez (...) usług telekomunikacyjnych w kwocie 1.921,76 zł.

W kopii pisma z dnia 1 lipca 2019 r. wskazano, że powód wezwał K. K. do

zapłaty należności w łącznej kwocie 1.964,17 zł, na którą składa się kwota 1.792,01 zł z tytułu

należności z tytułu kapitału oraz kwota 172,16 zł z tytułu odsetek skapitalizowanych na dzień 30 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty. Wskazano, że kwotę powyższą K. K. powinna wpłacić do dnia 15 lipca 2019 r.

Przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji powód wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu nie udowodnił przysługującej mu wierzytelności względem strony pozwanej, bowiem przedłożona przez powoda kopia wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. wraz z odpisem wyciągu z załącznika zawierającym dane wierzytelności nie wykazuje, by przedmiotem przelewu była wierzytelność przysługująca względem strony pozwanej.

Zdaniem Sądu Rejonowego dokumenty dołączone do pozwu w przedmiotowej sprawie — tj. kopia wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. a powodem (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wraz z kopią wyciągu z załącznika nr 1 zawierającym dane rzekomych wierzytelności nie potwierdzają skutecznego przejścia wierzytelności na powoda. Z przedłożonego przez powoda wyciągu nie można stwierdzić skuteczności zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o., bowiem Sąd nie miał możliwości zweryfikowania treści umowy sprzedaży wierzytelności. Powód nie przedłożył całej umowy

sprzedaży wierzytelności stwierdzonej w przedłożonym wyciągu, co uniemożliwiło analizę jej

postanowień w celu stwierdzenia skuteczności jej zawarcia. Kopia wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności zawierała jednocześnie wyciąg z załącznika nr 1 do umowy zawierającego dane wierzytelności, jaką powód rzekomo nabył. W wyciągu z załącznika nr 1 do umowy wskazana została tabela, w której wskazane zostały: imię i nazwisko pozwanej, ID, kod, miasto, adres, nr dokumentu, data wystawienia dokumentu, saldo pozostałe do zapłaty oraz pesel. Sąd I instancji stanął na stanowisku, iż wyżej wskazany dokument w żadnym razie nie stanowi, iż powód nabył wyszczególnione wierzytelności przysługujące pierwotnemu wierzycielowi przeciwko pozwanej. W ocenie Sądu Rejonowego moc dowodowa wskazanego dokumentu budzi wątpliwości, a to z tego względu, że nie wykazuje on jednoznacznie związku z zawartą przez pozwaną umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych i nie identyfikuje wierzytelności w sposób jednoznaczny. Wyciąg z załącznika nr 1 do umowy ze wskazaniem na istniejącą po stronie pozwanej wierzytelność stanowi wyłącznie element umowy o przelew wierzytelności i nie jest dowodem na istnienie wierzytelności w nim opisanej. Dowodem na istnienie wierzytelności nie jest także adresowane do pozwanej zawiadomienie o przelewie wierzytelności z dnia 5 czerwca 2019 r. oraz wezwanie do zapłaty z dnia 1 lipca 2019 r., które to dowody można potraktować co najwyżej wyłącznie w kategoriach dokumentu prywatnego.

Konkludując Sąd I instancji uznał, że strona powodowa nie udowodniła faktu nabycia wierzytelności wobec pozwanej, a wykazanie tej okoliczności byłoby podstawą do uznania zasadności roszczenia powoda, która wynika z umowy cesji (art. 509 i nast. k.c.).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 30 listopada 2022 r. wywiódł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj.:

art. 6, art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, wybiórczej, sprzecznej z zasadami współżycia społecznego i wskazaniem wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że:

powód nie udowodnił swojego roszczenia, podczas gdy z przedstawionych przez powoda dokumentów, w szczególności umowy oświadczenie usług telekomunikacyjnych, faktur i noty obciążeniowej wystawionych z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych wynika obowiązek uiszczenia poszczególnych należności ujętych w fakturach i notcie obciążeniowej;

powód nie udowodnił nabycia wierzytelności wobec pozwanego od operatora, podczas gdy z przedstawionych przez powoda dokumentów, w szczególności wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności i wyciągu z załącznika do tej umowy, wynika fakt skutecznego nabycia roszczenia zgłoszonego w niniejszym postępowaniu.

Mając na uwadze powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów postępowania za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Ewentualnie powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zainicjowana wniesioną apelacją kontrola instancyjna doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy.

Wyjaśnić należy, że sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym, zaś regulacja zawarta w art. 505¹² § 1 k.p.c. odnosząca się do uchylenia wyroku wydanego w postępowaniu uproszczonym stanowi jedynie dodatkową, obligatoryjną podstawę do uchylenia wyroku. Stąd też nie ma przeszkód aby w postępowaniu uproszczonym Sąd drugiej instancji w przypadku nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy wydał rozstrzygnięcie na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., poza wypadkami określonymi w § 2 i 3, Sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

W orzecznictwie przyjmuje się, że nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu powyższego przepisu występuje wtedy, gdy sąd pierwszej instancji zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu lub zarzutów merytorycznych przeciwstawionych zgłoszonemu roszczeniu (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2018 r., sygn. akt V CZ 93/17, LEX nr 2449680). Nadto gdy uzasadnienie orzeczenia sądu pierwszej instancji nie spełnia wymagań wskazanych w art. 328 § 2 k.p.c. [w obecnym stanie prawnym art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.] oraz gdy w braku podstawy faktycznej przyczyny rozstrzygnięcia w ogóle nie poddaje się weryfikacji, w tym co do prawidłowości subsumcji, to tak daleko idące wady uzasadnienia wyjątkowo należy zakwalifikować jako nierozpoznanie istoty sprawy uzasadniające uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt VII ACa 915/17, opubl. orzeczenia.waw.sa.gov.pl). Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lipca 2007 roku, sygn. akt V CSK 115/07, (opubl. M.Prawn. 2007/17/930) Sąd zobowiązany jest do wyjaśnienia motywów podjętego rozstrzygnięcia w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia. Jeśli uzasadnienie nie zawiera wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia poprzez ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej lub wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, wówczas orzeczenie podlega uchyleniu, zaś sprawa zostaje przekazana do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy stwierdził, że w niniejsze sprawie zachodzą okoliczności, które uzasadniają przyjęcie stanowiska, że Sąd Rejonowy rozpoznając przedmiotową sprawę doprowadził do sytuacji, o której mowa w art. 386 § 4 k.p.c. tj. nie rozpoznał jej istoty.

W niniejszej sprawie powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty domagał się zasądzenia od pozwanej K. K. kwoty 2066,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 kwietnia 2020 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazywał, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z zawartej między pozwaną a (...)spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (poprzednikiem prawnym powoda) umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...). Powód powoływał się również na nabycie wierzytelności wynikającej z wyżej wskazanej umowy na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r.

W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji oddalając powództwo ograniczył się wyłącznie do zbadania legitymacji czynnej powoda, dochodząc do wniosku, że nie wykazał, iż nabył w drodze cesji wierzytelność względem pozwanej wynikającą z wyżej wskazanej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W tym zakresie Sąd Rejonowy ustalił, że w kopii wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2018 r. wraz z wyciągiem Załącznika nr 1 zawierającym dane wierzytelności, stanowiącym integralną część umowy sprzedaży wierzytelności wskazano jako zbywcę (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., zaś jako nabywcę (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Ponadto Sąd pierwszej instancji ustalił, że w kopii wyciągu z Załącznika nr 1 do umowy jako dłużniczkę wskazano K. K.. W ocenie Sądu Rejonowego powództwo podlegało jednak oddaleniu, ponieważ powód nie udowodnił, by przysługiwała mu względem pozwanej wierzytelność w kwocie dochodzonej pozwem. Zdaniem Sądu pierwszej instancji moc dowodowa dokumentu stanowiącego wyciąg z załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności jest wątpliwa i nie wykazuje on jednoznacznie związku między zawartą z pozwaną umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych i nie identyfikuje wierzytelności w sposób jednoznaczny.

Powyższe stanowisko nie znajduje akceptacji Sądu odwoławczego.

Na wstępie wskazać należy, że umowa przelewu wierzytelności prowadzi do jej przeniesienia przez wierzyciela jako cedenta na osobę trzecią - cesjonariusza, zajmującego w następstwie zawarcia umowy miejsce wierzyciela w stosunku zobowiązaniowym, z którego wynika objęta przelewem wierzytelność (art. 509 i 510 k.c.).

W doktrynie i orzecnictwie powszechnie przyjmuje się, że przelew może dotyczyć zarówno wierzytelności istniejących, jak i przyszłych (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 19 września 1997 r., sygn. akt III CZP 45/97, OSNC 1998, Nr 2, poz. 22, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. akt V CKN 345/01, OSNC 2004, Nr 4, poz. 65, uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2014 r., sygn. akt IV CSK 614/13, LEX nr 1537275). Do kategorii istniejących trzeba niewątpliwie zaliczyć wierzytelności, co do których skonkretyzowane zostały wszystkie elementy powinnego zachowania dłużnika w stosunku do wierzyciela, składające się na treść właściwego dla nich świadczenia oraz zaszły wszystkie okoliczności, od wystąpienia których zależało powstanie obowiązku spełnienia tego świadczenia.

Zaznaczyć trzeba, że stosownie do art. 510 § 1 k.c. umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi ją na nabywcę, a zatem wywołuje także skutek rozporządzający, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej lub strony inaczej się umówiły. Zgodnie z art. 510 k.c., wierzytelność objęta umową przelewu przechodzi z cedenta na cesjonariusza ze skutkiem wobec dłużnika i innych osób trzecich z chwilą zawarcia tej umowy.

W niniejszej sprawie strona powodowa, w celu wykazania nabycia wierzytelności wobec pozwanej przedłożyła w poczet materiału dowodowego, poza potwierdzonym za zgodność z oryginałem wyciągiem z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. (k. 23), potwierdzony za zgodność z oryginałem wyciąg ze stanowiącego integralną część umowy Załącznika nr 1 w postaci fragmentu listy objętych umową wierzytelności. Wbrew twierdzeniom Sądu I instancji oba przedstawione przez stronę powodową dokumenty należy uwzględnić w sposób całościowy, gdyż związek między nimi wynika bezpośrednio z warunków umowy cesji wierzytelności (§ 2 wyciągu z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r.).

Całościowa analiza przeprowadzonych dowodów prowadzi bowiem do wniosku, że powód nabył tytuł prawny do wierzytelności dochodzonej pozwem z dniem podpisania umowy z sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. Wierzytelność ta, wbrew twierdzeniom Sądu pierwszej instancji, była dokładnie oznaczona, tzn. przedłożony przez powoda wyciąg z listy wierzytelności zawierał konkretyzujące ją dane (numer konta dłużnika, imię i nazwisko dłużnika, adres zamieszkania, numer faktur VAT i not obciążeniowych, PESEL dłużnika, saldo zadłużenia). Na podstawie powyższych danych, w szczególności na podstawie numeru konta ID dłużnika ((...)) wskazane w wyciągu z Załącznika nr 1 do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. poszczególne pozycje można było powiązać z umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartą między pozwaną, a poprzednikiem prawnym powoda (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Ponadto wskazać należy, że kurator strony pozwanej w sprzeciwie w żaden sposób nie kwestionował skuteczności zawarcia między powodem, a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 31 maja 2019 r. i nie podnosił żadnych zarzutów w tym przedmiocie. Kurator procesowy pozwanej jedynie podnosił zarzut niewykazania roszczenia opierając się na rzekomych brakach dowodowych w zakresie pierwotnego stosunku prawnego między poprzednikiem prawnym powoda, a pozwaną.

Uwzględniając powyższe rozważania, w ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa wykazała, że nabyła wierzytelność względem pozwanej, wynikającą z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...) wierzytelność. W konsekwencji Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że powodowi nie przysługuje legitymacja czynna do dochodzenia wierzytelności stanowiącej przedmiot powództwa. Biorąc pod uwagę, że Sąd Rejonowy ograniczył swoje wywody wyłącznie do tego zagadnienia, nie badając pozostałych zarzutów pozwanej dotyczących istnienia i wysokości roszczenia wynikającego z umowy pożyczki, uznać trzeba, że w ten sposób nie rozpoznał istoty sprawy.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu Sądowi stosownie do art. 108 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy dokona oceny zgłoszonego w pozwie żądania na tle całości zaoferowanego w sprawie materiału dowodowego, jak i wynikających z akt sprawy okoliczności, uwzględniając przy tym uwagi poczynione przez Sąd odwoławczy.

Maria Antecka